

22.5.2015

Dnro 726/4/14

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Mikko Sarja

EDUNVALVONNAN PÄÄMIEHISTÄ KÄYTETTIIN EPÄASIALLISTA LUONNEHDINTOJA

1 KANTELU

Kantelija pyysi 10.2.2014 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kirjeessä oikeusasiamiestä tutkimaan - - - oikeusaputoimiston yleisen edunvalvonnan menettelyä päämiehiä koskevien muistiinpanojen laadinnassa. Kyse oli sekä käsin kirjoitetuista päämieskohtaisiin kansioihin sisällytetyistä muistiinpanoista että yhtenäisestä luettelosta, josta tiettyä päämiestä koskevat tiedot on helposti löydettävissä. Kantelun mukaan näissä muistiinpanoissa on ollut sekä epäasiallisia että tarpeettomia kommentteja päämiehistä ja heidän ominaisuuksistaan.

- - -

3 RATKAISU

3.1 Oikeudellisen arvioinnin lähtökohdat

3.1.1 Henkilötietojen käsittelyä koskeva sääntely

Henkilötietolain 2 §:n 2 momentin mukaan tätä lakia sovelletaan henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn. Myös muuhun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tätä lakia silloin, kun henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilökisteri tai sen osa.

Henkilötietolain 3 §:n 1 kohdan mukaan *henkilötiedolla* tarkoitetaan kaikenlaisia luonnollista henkilöä taikka hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavia merkintöjä, jotka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi. *Henkilötietojen käsittelyllä* tarkoitetaan 2 kohdan mukaan henkilötietojen keräämistä, tallettamista, järjestämistä, käyttöä, siirtämistä, luovuttamista, säilyttämistä, muuttamista, yhdistämistä, suojaamista, poistamista, tuhoamista sekä muita henkilötietoihin kohdistuvia toimenpiteitä. *Henkilökisterillä* puolestaan tarkoitetaan 3 kohdan mukaan käyttötarkoituksensa vuoksi yhteenkuuluvista merkinnöistä muodostuvaa henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, jota käsitellään osin tai kokonaan automaattisen tietojenkäsittelyn avulla taikka joka on järjestetty kortistoksi, luetteloksi tai muulla näihin verrattavalla tavalla siten, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja kohtuuttomitta kustannuksitta.

Tietosuojavaltuutettu on Jehovan todistajien kotikäyntien yhteydessä keräämiä tietoja koskevassa kannanotossaan (TSV 9.10.2000, 890/45/97) arvioinut, ovatko kotikäyntien yhteydessä tehtävät muistiinpanot henkilötietoja ja muodostuuko niistä henkilötietolain tarkoittama henkilökisteri. Tietosuojavaltuutetun mukaan Jehovan todistajan hallussa olevat muistiinpanolaput, vihkot tai muut muistiinpanovälineet, joihin on asunnoittain merkitty asukkaita koskevia kotikäyntiin liittyviä tietoja (muun muassa nimi) sisältävät henkilötietoja ja ne muodostavat asiaperusteisen henkilökisterin, josta tiedot löytyvät asunnon osoitteen perusteella.

Edelleen tietosuojavaltuutettu on kunnan viranhakemuksista laadittua yhteenvetoa koskevassa kannanotossaan (TSV 30.1.2001, 909/45/2000) arvioinut, muodostaako kunnalle osoitetuista julkisista viranhakemuksista laadittu yhteenveto henkilötietolain mukaisen henkilökisterin. Tietosuojavaltuutetun mukaan työnhakijoiden henkilötiedoista muodostuu henkilökisteri. Hakijoiden hakemukset liitteineen sekä hakijoista laadittu yhdistelmä muodostavat loogisen rekisterikonaisuuden, jonka käyttötarkoituksena on työntekijän valinta. Yhdistelmästä löytyvät yksittäistä henkilöä koskevat henkilötiedot helposti ja kohtuuttomitta kustannuksitta. Vaikka kysymyksessä olisikin vai yhtä käyttökertaa varten perustettu rekisteri, tulevat kaikki rekisterinpitäjälle henkilötietolaissa säädettyt velvoitteet noudatettaviksi.

Korkein hallinto-oikeus puolestaan on katsonut, että rippikoululeirin oppilasluettelo oli henkilötietolain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettu henkilökisteri. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain näkökulmasta sitä kuitenkin pidettiin kyseisen lain 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuna viranomaisten sisäistä työskentelyä varten laadittuna asiakirjana, josta ei voinut saada tietoa (KHO 13.12.2002/3306).

Henkilötietolain 5 §:n mukaan rekisterinpitäjän tulee käsitellä henkilötietoja laillisesti, noudattaa huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa sekä toimia muutoinkin niin, ettei rekisteröidyn yksityiselämän suojaa ja muita yksityisyyden suojan turvaavia perusoikeuksia rajoiteta ilman laissa säädettyä perustetta (huolellisuusvelvoite).

Henkilötietolain 6 §:n mukaan henkilötietojen käsittelyn tulee olla asiallisesti perusteltua rekisterinpitäjän toiminnan kannalta.

Henkilötietolain 7 §:n mukaan henkilötietoja saa käyttää tai muutoin käsitellä vain tavalla, joka ei ole yhteen sopimaton 6 §:ssä tarkoitettujen käsittelyn tarkoitusten kanssa (käyttötarkoitussidonnaisuus).

Henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan henkilötietoja saa käsitellä, jos rekisteröidyllä on asiakas- tai palvelussuhteen, jäsenyyden tai muun niihin verrattavan suhteen vuoksi asiallinen yhteys rekisterinpitäjän toimintaan (yhteysvaatimus).

Henkilötietolain 9 §:n 1 momentin mukaan käsiteltävien henkilötietojen tulee olla määritellyn henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta tarpeellisia (tarpeellisuusvaatimus). Rekisterinpitäjän on 2 momentin mukaan huolehdittava siitä, ettei virheellisiä, epätäydellisiä tai vanhentuneita henkilötietoja käsitellä (virheettömyysvaatimus). Rekisterinpitäjän velvollisuutta arvioitaessa on otettava huomioon henkilötietojen käsittelyn tarkoitus sekä käsittelyn merkitys rekisteröidyn yksityisyyden suojalle.

Henkilötietolain 11 §:ssä säädetään arkaluontoisten henkilötietojen käsittelykiellosta, joka ei 12 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan estä tietojen käsittelyä, josta säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä. Viimeksi mainitun pykälän 2 momentin mukaan arkaluontoiset tiedot on poistettava rekisteristä välittömästi sen jälkeen, kun käsittelylle ei ole 1 momentissa mainittua perustetta. Perustetta ja käsittelyn tarvetta on pääsäännön mukaan arvioitava vähintään viiden vuoden välein.

Henkilötietolain 26 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus tiedon etsimiseksi tarpeelliset seikat ilmoitettuaan saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja henkilörekisteriin on talletettu tai, ettei rekisterissä ole häntä koskevia tietoja. Rekisterinpitäjän on samalla ilmoitettava rekisteröidylle rekisterin säännönmukaiset tietolähteet sekä, mihin rekisterin tietoja käytetään ja säännönmukaisesti luovutetaan.

3.1.2

Yleisen edunvalvojan ja edunvalvontaviranomaisen roolia koskeva sääntely

Holhustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä annetun lain 2 §:n 1 momentin mukaan edunvalvontapalveluiden tuottamiseksi oikeusaputoimistossa on yleisen edunvalvojan virka tai virkoja.

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä ja 2 momentin mukaan hänen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Hallintolain 9 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.

Vaatus koskee säännöksen perusteluiden mukaan sekä suullista että kirjallista ilmaisutapaa ja edellyttää, että päätös ja muut viranomaisen laatimat asiakirjat, tiedotteet ja ohjeet laaditaan hyvällä ja ymmärrettävällä kielellä (HE 72/2002 vp, s. 59).

Olen aiemmassa ratkaisukäytännössäni todennut muun muassa, että etenkin kansanomaiset tai niiden tyyliset samoin kuin murteelliset ilmaukset yleisesti ottaen voivat olla hyvinkin kuvaavia. Tällaisten ilmauksien käyttämisen vaara piilee kuitenkin siinä, että ne voidaan ymmärtää eri tavoin. Tällaiset väärinymmärrykset samoin kuin sanavalintojen välillisesti tai suoraan ilmaisemat asenteet ovat omiaan heikentämään viranomaisten toimintaa kohtaan tunnettua luottamusta ja viranomaistoiminnan uskottavuutta. Edelleen olen todennut, että pitäytymällä neutraaleissa ilmaisuissa välttään varmemmin myös tahattomilta piilomerkityksiltä. Tämän vuoksi olen katsonut, että yleisen edunvalvojan minulle antamassaan selvityksessä kantelijasta käyttämä ilmaisu ”puuhamiehenä toimiva aikamiespoika” oli harkitsematon ja epäonnistunut, asiayhteyteen huonosti sopiva ilmaisu, joka ei tuonut edunvalvojan selvitykseen mitään sellaista hänen ilmeisesti tavoittelemaansa tapahtumainkulkua tai muita seikkoja selventävää lisäarvoa, jota ilman selvityksen olennainen asiasisältö ei muutoinkin olisi ollut ymmärrettävissä ja joka ei olisi ollut ilmaistavissa neutraalein sanankääntein (AOA dnro 2253/4/02).

Oikeusasiamiehen ratkaisukäytännössä on myös katsottu, että asiallisen kielenkäytön vaatimus koskee kaikkea viranomaistoimintaa, myös virkamiesten sisäistä kirjeenvaihtoa asiakkaan asiassa. Siten virkamiehen toiselle virkamiehelle lähettämää viestiä, jossa asiakkaan oli todettu valehtelevan, ei pidetty asianmukaisena. Oikeusasiamiehen mukaan viranomaisen sisäisessäkin viestinnässä tulee välttää sellaisia puhekieleen kuuluvia ilmaisuja, joilla voi olla moraalisiin kannanottoihin viittaavia sivumerkityksiä, kuten ilmaisulla valehtelemisesta on (OA dnro 2553/4/08).

Holhustoimilain 1 §:n 1 momentin mukaan holhustoimen tarkoituksena on valvoa niiden henkilöiden etua ja oikeutta, jotka eivät vajaavaltaisuuden, sairauden, poissaolon tai muun syyn vuoksi voi itse pitää huolta taloudellisista asioistaan.

Holhustoimilain keskeinen aineellinen periaate on ihmisarvon kunnioittaminen, mikä ilmenee muun muassa holhouslainsäädännössä käytettävien käsitteiden leimaavuuden vähentämisenä (HE 146/1998 vp – LaVM 20/1998 vp, s. 3).

3.1.3

Edunvalvonta-asiakirjojen oikeudellinen luonne

Oikeusaputoimistojen palveluksessa työskentelevät yleiset edunvalvojat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (jäljempänä julkisuuslain) 4 §:ssä tarkoitettujen valtion viranomaisten palveluksessa olevia henkilöitä. Julkisuuslain 5 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan viranomaisten asiakirjoina ei kuitenkaan pidetä asiakirjoja, jotka on annettu viranomaiselle yksityisen lukuun suoritettavaa tehtävää varten tai laadittu sen suorittamiseksi.

Holhustoimilain salassapitosäännösten muuttamisen yhteydessä, kun yleinen edunvalvonta vielä kuului valtion sijasta kuntien hoidettavaksi, todetaan lakiehdotusta koskevan hallituksen esityksen perusteluissa muun muassa seuraavaa. Vaikka kunnallisiin viranomaisiin lähtökohtaisesti sovelletaankin julkisuuslakia, kunnan palveluksessa olevien yleisten edunvalvojien erityinen salassapitosäännös on holhustoimilaissa tarpeellinen, koska julkisuuslain 5 §:n 3 momentin 4 kohdan säännöksen johdosta julkisuuslakia ei sovelleta yleiselle edunvalvojalle yksittäisen edunvalvontatehtävän hoitamista varten annettuihin asiakirjoihin tai sen suorittamiseksi laadittuihin asiakirjoihin (HE 52/2006 vp, s. 56).

Korkein hallinto-oikeus on 21.8.2009 antamassaan päätöksessä (taltio 1989) todennut, että holhustoimilaissa tarkoitettu edunvalvoja, jonka tehtävänä on pitää huolta päämiehen taloudellisista asioista, ei tuossa ominaisuudessaan ole julkisuuslaissa tarkoitettu viranomaisen eivätkä hänelle tässä tarkoituksessa toimitetut tai hänen laatimansa asiakirjat ole viranomaisen asiakirjoja. Se, että yleinen edunvalvoja oli kunnallisen viranomaisen palveluksessa oleva virkamies, ei tehnyt hänen hallussaan edunvalvontatehtävän vuoksi olevia asiakirjoja viranomaisen asiakirjoiksi.

3.2

Kannanotto

3.2.1

Henkilölista

Oikeusaputoimistossa on laadittu lista, joka on aakkostettu 62 päämiehen sukunimen mukaan. Saamani selvityksen mukaan listan laatineen yleisen edunvalvojan tarkoituksena oli ollut auttaa uutta edunvalvojaa tilanteessa, jossa päämiesten asioiden hoitoa oltiin siirtämässä palveluntuottajalle ja uusi edunvalvoja oli saamassa suuren määrän uusia päämiehiä. Uusi edunvalvoja oli listan avulla saanut tietoa esimerkiksi siitä, keiden kohdalla pitää olla varovainen käyttövarojen jaossa, jotta rahat riittävät päämiehen välttämättömiin menoihin. Samoin listassa oli tietoa muun muassa päämiesten käynnissä olleista remonteista, tulevista perunkirjoituksista jne. Lista ei selvityksen mukaan ole ollut missään tietojärjestelmässä vaan se oli annettu vain uudelle edunvalvojalle uusien päämiesten tilanteeseen tutustumista varten. Sitä ei ollut ajateltu pysyväksi eikä jatkuvasti täydennettäväksi vaan kun uusi edunvalvoja oli itse oppinut tuntemaan päämiehet ja heidän tilanteensa, listaa ei ollut enää tarkoitettu käytettäväksi tai säilytettäväksi.

Totean, että arvioitavana oleva lista sisältää eittämättä selvityksessäkin esiin tuotuja uudelle edunvalvojalle hyödyllisiä ja tarpeellisia tietoja päämiesten asioista, ja suurimmaksi osaksi merkinnät ovat täysin asiallisia ja neutraaleja ja pitäytyvät vain asioiden hoitoa koskevissa toteamuksissa.

Toisaalta listaan sisältyy kuitenkin usean päämiehen kohdalla myös edunvalvojan omia luonnehdintoja päämiesten henkilökohtaisista ominaisuuksista, mihin oikeusaputoimiston selvityksessä ei ole otettu lainkaan kantaa. Tällaisia ovat seuraavat: ”hyväntahtoinen mutta saattaa kiivastua leppyäkseen nopeasti”, ”ihastuttava ekonomitäti”, ”fiksu päämies, vaikka muistaakseni DI”, ”sympaattinen” ja ”sympis”, ”muuten ok heppu”, ”selvänä erittäin asiallinen,

päissään hankala jännääjä”, ”fyysisesti iso mies ja henkisesti pieni poika”, ”osaa olla hankala ja tarpeen vaatiessa tosi hankala”, ”jollakin lailla ketku kaveri”, ”ei sylkäise lasiin”, ”aika harmiton tätsykkä”, ”reppana” ja ”rankasti ylipainoa”.

Listauksessa on kerrottu myös eräiden päämiesten terveydentilasta. Tältä osin merkintöjen laatu kuitenkin vaihtelee siten, että jotkut merkinnät näyttäisivät ainakin niiden muotoilun perusteella perustuvan vahvistettuihin diagnooseihin tai vireillä olevaan taikka vireille tulevaan hoitoon, kun taas eräiden päämiesten kohdalla jää epäselväksi, mihin kirjaus perustuu. Tällaisia ovat mielen ongelmia ja muistamattomuutta koskevat yleisluontoiset kirjaukset. Yleisesti ottaen totean, että päämiehen terveydentilaa koskevat tiedot ovat edunvalvontatehtävän hoitamiseksi tarpeellisia, vaikka edunvalvojan tehtävä koskisi vain taloudellisia asioita.

Osa käytetyistä ilmaisuista on sinänsä positiivisia, osa taas – varsinkin asiayhteydestään erotettuna – hyvin negatiivissävytteisiä ja osa tältä väliltä. Seuraavassa arvioin asiaa edellä kohdassa 3.1 selostetun sääntelyn näkökulmasta.

Julkisuuslain näkökulmasta totean, että oikeusaputoimistossa laadittu henkilölista ei ole julkisuuslain tarkoittama asiakirja. Toisaalta tällä seikalla ei nyt esillä olevassa asiassa ole ratkaisevaa merkitystä, koska julkisuuslaki itsessään ei sisällä asiakirjoissa käytettävää kieltä koskevaa nimenomaista sääntelyä. Tällaisena ei voida mielestäni pitää lain 18 §:ssä säädettyä hyvää tiedonhallintatapaa koskevaa sääntelyäkään, vaikka siinä paikka paikoin viitataan muun muassa tietojen laatuun.

Henkilötietolain näkökulmasta totean, että lista sisältää päämiehiä, heidän ominaisuuksiaan ja elinolosuhteitaan kuvaavia merkintöjä, jotka on koottu ja talletettu yhteen luetteloon päämieskohtaisesti aakkostettuna näiden tietojen siirtämiseksi uudelle edunvalvojalle tämän tehtävän helpottamiseksi. Kyseessä on siten käyttötarkoituksensa vuoksi yhteenkuuluvista merkinnöistä muodostuva henkilötietoja sisältävä tietojoukko, joka on järjestetty luetteloksi siten, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja kohtuuttomitta kustannuksitta. Listan laatiminen on ollut henkilötietojen käsittelyä ja itse lista on henkilörekisteri.

Henkilötietolaissa säädetty tarpeellisuusvaatimus edellyttää, että käsiteltävien henkilötietojen tulee olla määritellyn henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta tarpeellisia. Virheettömyysvaatimuksesta puolestaan seuraa, että virheellisiä, epätäydellisiä tai vanhentuneita henkilötietoja ei saa käsitellä. Kyse on nyt siitä, ovatko pelkkiin yleisen edunvalvojan omiin havaintoihin tai kokemuksiin perustuneet käsitykset päämiesten ominaisuuksista olleet edellä todettujen tarpeellisuus- ja virheettömyysvaatimusten mukaisia.

Listan muodostaman henkilörekisterin tarkoitus on lähtökohtaisesti ollut hyväksyttävä eli sen on ollut tarkoitus helpottaa päämiesten asioihin perehtymistä ja siten päämiesten edun toteutumista lukuisien edunvalvontojen siirtyessä yhdellä kertaa uudelle edunvalvojalle. Tätä taustaa vasten jää kuitenkin tarpeellisuusvaatimuksen näkökulmasta kysymyksenalaiseksi, miten kaikki edellä esiin nostamani päämiesten henkilöä koskevat luonnehdinnat ovat edesauttaneet asioiden hoitamista ja päämiehen edun toteutumista. Virheettömyysvaatimuksen näkökulmasta taas pidän tällaisia subjektiiviseen käsitykseen perustuvia luonnehdintoja jossain määrin ongelmallisina. Tällaiset merkinnät voivat perusteetta luoda listan vastaanottajassa holhoustoimilaisissa säädetyn yhteistoiminnan käynnistymisen näkökulmasta haitallisen ennakkoasenteen päämiestä kohtaan.

Hallintolain näkökulmasta totean, että lakia ei voida sellaisenaan kaikin osin suoraan soveltaa yksittäisten edunvalvontatoimenpiteiden hoitamiseen, vaikka siitä huolehtisi valtion oikeusaputoimisto. Yleisessä edunvalvonnassa hoidetaan päämiesten yksityisiä asioita. Tällaisten asioiden hoitamisessa ei ole kyse sellaisesta hallinnon ja sen asiakkaan välisestä

vuorovaikutuksesta, jota hallintolaki perinteisimmillään sääntelee. Oikeusaputoimistojen edunvalvontayksiköt ovat kuitenkin hallintolaissa tarkoitettuja viranomaisia, ja hallintolaissa säädettyjä hyvän hallinnon perusteita voidaan soveltaa kaikkeen viranomaistoimintaan. Mielestäni hyvään hallintoon kuuluva asiallisen kielenkäytön vaatimus koskee myös yleisen edunvalvojan ja päämiehen välistä kanssakäymistä ja edunvalvojan päämiehensä asioissa laatimia asiakirjoja.

Holhoustoimilaissa taas ei ole erikseen yleisen edunvalvojan käyttäytymistä koskevaa sääntelyä. Siksi asiaa on hyvän hallinnon perusteiden lisäksi arvioitava edunvalvontatehtävän luonteen ja yleisten virkamiesoikeudellisten lähtökohtien näkökulmasta.

Edunvalvonnan luonteeseen kuuluu kiinteästi päämiehen ihmisarvon kunnioittaminen, edunvalvojan ja päämiehen keskinäinen luottamus sekä edunvalvojan ja päämiehen välinen yhteistoiminta. Yleisen edunvalvojan on näin ollen käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla siten, että hän kunnioittaa päämiehensä ihmisarvoa ja toimii häneen päin luottamusta herättävällä tavalla. Tähän kuuluu muun muassa asiallisen kielen käyttäminen niin suullisissa kuin kirjallisissa yhteyksissä. Päämiehestä ei siten saa käyttää loukkaavia, väheksyviä tai asenteellisia sanontoja.

Johtopäätökseni on, että edunvalvojan laatimaan listaan sisältyy hyvään hallintoon kuuluvan asianmukaisen kielenkäytön vaatimuksen vastaisia ilmaisuja päämiesten ominaisuuksista tai luonteenpiirteistä ja henkilötietolain tarpeellisuus- ja virheettömyysvaatimuksen kannalta ongelmallisia tietoja. Toimenpiteeni ilmenee kohdassa 4.

3.2.2

Edunvalvontakansioiden info-lehdet

Oikeusaputoimiston selvityksen mukaan päämiesten edunvalvontakansioissa on ollut niin sanottu info-lehti, jonka tarkoituksena on ollut, että yleinen edunvalvoja tai hänen edunvalvontasihteerinsä tai virallinen sijaisensa löytää nopeasti päämiestä koskevaa tarpeellista tietoa. Lehdelle on merkitty muun muassa päämiehen ja hänen lähiomaistensa tai hoitopaikan yhteystiedot ja pankki, jossa edunvalvontatili on. Info-lehden tarkoituksena on ollut helpottaa yleisen edunvalvojan työtä, kun hänellä on parinkin sadan päämiehen asiat samanaikaisesti hoidettavana.

Totean, että päämieskohtaiset kansiot muodostavat henkilörekisterin ja niihin sisällytetyt info-lehdet ovat looginen osa tätä rekisteriä. Kantelijan tänne toimittamat kopiot yksittäisten päämiesten edunvalvontakansioihin sisältyneistä info-lehdistä sisältävät merkintöjä kyseisten päämiesten asioiden hoidosta. Ne ovat päämiehen asioita hoitavien henkilöiden asiantuntemuksellaan tekemiä merkintöjä toimenpiteistä päämiesten asioissa. Kantelija ei ole yksilöinyt, miltä osin hän pitää merkintöjä sisällöltään epäasiallisina tai tarpeettomina. Käytettävissäni olleen aineiston perusteella asiassa ei ole ilmennyt, että kyseiset info-lehdet olisivat toimenpiteitäni edellyttävällä tavalla edellä kohdassa 3.1.1 selostetun henkilötietojen käsittelyä koskevan sääntelyn vastaisia. Tämän vuoksi kantelu ei tältä osin anna aiheutta toimenpiteisiini.

4

TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.2.1 esittämäni käsitykset vastaisen varalle - - - oikeusaputoimiston tietoon. Asian yleisemmän merkityksen vuoksi lähetän päätökseni tiedoksi myös yleisen edunvalvonnan kehittämisestä vastaavalle oikeusministeriölle.